

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiet og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med nedenstående under ændringsforslag nr. 3, 4, 6, 9, 12, 14 og 17-23 af boligministeren foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan tiltræde en del af lovforslagets bestemmelser, herunder de rent socialt prægede ændringer, afvikling af m²-tilskuddet ved stigende indkomst, ligestilling af m²-tilskuddet mellem socialt og privat byggeri, forhøjelse af lånegrænsen ved kollegiebyggeri og udvidelsen af rammerne for håndværkerudgifterne ved parcelbyggeri m. v.

Mindretallet anser lovforslagets hovedbestemmelse under § 1, punkt 1-5, som et tilbageskridt i forhold til den gældende lov om boligbyggeri. Efter den i 1958 gennemførte revision af huslejelovgivningen og den da gennemførte lov om boligbyggeri har boligbyggeriet været større end nogen sinde før uden dog at overskride byggekapaaciteten. Samtidig er der sket en betydelig forøgelse af parcelhusbyggeriet, og i udlejningsbyggeriet er en udvikling mod større lejligheder i gang. Hertil kommer, at det ustøttede byggeri er vokset på det støttede byggeris bekostning — en udvikling, mindretallet finder rigtig. Det er mindretallets opfattelse, at den således konstaterede udvikling vil hæmmes af lovforslagets bestemmelser under punkt 1-5.

Det er mindretallets opfattelse, at forudsætningen for en billigørelse af byggeriet må være, at der sker en fortsat afvikling af lejerrestriktionerne i den gamle boligmasse, større bevægelighed med hensyn til arbejdskraftens anvendelse, ligesom det er en forudsætning for et stabilt boligbyggeri, at forholdene på boligbyggeriets område bliver fri. I denne henseende anser mindretallet det for u hensigtsmæssigt for byggeriets planlægning, at der er givet ministeren en alt for vidtstrakt og ganske utiltrængt fuldmagt til at bestemme, hvem der må bygge, og hvad der må bygges, samt at der tillægges boligministeren udvidet adgang til at indføre byggestop. Det nuværende byggestop bør afvikles hurtigst muligt. I øvrigt beklager mindretallet, at lovforslagets sene frem-

sættelse har givet relativt kort tid til udvalgsbehandling og således ikke har muliggjort en tilbunds gående undersøgelse af disse problemer.

Et *mindretal* (Kai Moltke) ønsker, idet det kan støtte en række af de i lovforslaget foreslåede forbedringer i loven af 1958 og i øvrigt henviser til de af mindretallet under nr. 2, 5, 7, 10, 11, 13, 16 og 24 stillede ændringsforslag, at anføre følgende principielle bemærkninger:

Mindretallet betragter det foreliggende lovforslag som helt utilstrækkeligt til at tilvejebringe nogen løsning i retning af sikringen af et boligbyggeri af tilfredsstillende omfang til at likvidere den eksisterende mangel på boliger og til at sikre en sænkning af omkostningerne, så at der i nybyggeriet skaffes boliger til en lavere leje, der står i et rimeligt forhold til indtægtsniveauet hos almindelige lønmodtagere. For at opnå dette er videregående forholdsregler sikkert nødvendige ud over den nuværende lovgivnings rammer.

Hovedbetingelserne for, at byggestøtteleven kan virke tilfredsstillende, er i første række:

1. At der sikres billigere og mere rationelle finansieringsformer, ved at der under de givne forhold fra lovgivningsmagtens side sikres belåning af byggeriet til en fast og en lav rente. Eksperimentet med det i 1958 oprettede realkreditinstitut, med statsgaranti for obligationer, har vist sig temmelig virkningsløst til at garantere en udvikling i nævnte retning. Mindretallet ser her ingen anden udvej end fremskaffelse af en offentlig boligfond til sikring af billige udlån til byggeri. Midlerne til en sådan fond kunne passende tilvejebringes ved, at indtægterne ved kapitalvindingsskat og en passende andel af statens stigende indtægter ved den voksende ejendomsbeskatning og den stigende grundskyld overføres til et offentligt boligfond til sikring af billige udlån og fast og lav rente (3-4 pct.) specielt ved gennemførelse af socialt betonet nybyggeri.

2. Til effektiv nedsættelse af omkostningsniveauet ved nybyggeri kræves ligeledes efter mindretallets opfattelse hurtige og virkningsfulde indgreb mod den helt